महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थांमधील) हितसंबंधांचे संरक्षण अधिनियम १९९९ च्या अंमलबजावणीबाबत...

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग
शासन परिपत्रक क्र.सीआयआय-०२११/६२/प्र.क्र.११/पोल-१२
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १६ जून, २०११.

महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थामधील) हितसंबंधांचे संरक्षण अध्यादेश, १९९९, शासनाने दिनांक २९ एप्रिल, १९९९ रोजी पारित केला होता. सदर अध्यादेशाचे दिनांक २१ जानेवारी, २००० रोजी अधिनियमात रुपांतर करण्यात आले होते. महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थामधील) हितसंबंधांचे संरक्षण अधिनियम, १९९९ ला विजय सी. पुल्जाल व इतर अशा ४० पेक्षा जास्त वित्तीय संस्थांनी याचिका क्र. ५१८६/२००१ व इतर दाखल करुन सदर कायद्याच्या वैधतेस उच्च न्यायालयात आव्हान दिले होते. या सर्व याचिकांची एकत्रित सुनावणी मुंबई उच्च न्यायालयाच्या पूर्णपीठापुढे होऊन उच्च न्यायालयाने दि. ५ सप्टेंबर, २००५ च्या निकालान्वये अशा प्रकारच्या कायद्याची तरतुदी करणे राज्य विधानमंडळाच्या कक्षेबाहेरील असल्याचा निष्कर्ष काढून सदर कायदा अवैध ठरविला होता. त्याविरुद्ध राज्य शासनाने सर्वोच्च न्यायालयात फौजदारी अपिल क्र.१३८२-१४४६/२००५ व दिवाणी अपिल क्र.६४७५-६४७९/२००५ दाखल करण्यात आले असता मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दि.१८-११-२००५ च्या आदेशान्वये खालीलप्रमाणे अंतरीम निर्देश दिले होते :-

"In cases where investigation are in progress the prosecuting agency shall continue with the investigation. But there shall not be further prosecutions of the accused persons and as regards pending cases the status quo as on today shall be maintained. It is submitted that in 9 cases already accused persons have been convicted and the convicted persons would be at liberty to apply for bail and the court would be at liberty to pass order granting bail. The interim attachment granted by the competent authority shall subsist until further orders. However, in cases where applications for release of attachment have been filed the same should be disposed of in accordance with law by separate orders. There shall not be sale of attached properties. The Authorities shall not take any coercive steps to recover the amount under the Act."

२. या संदर्भात सर्वोच्च न्यायालयासमोर अन्य प्रलंबित याचिकांपैकी फौजदारी रिट याचिका क्र.१५९७/२००५ (सोनल हेमंत जोशी विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर) आणि दिवाणी अपील क्र.६९८४/२००५ (महाराष्ट्र ठेवीदार गुंतवणूकदार महासंघ विरुद्ध विजय सी. पुल्जाल व इतर) या प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयात सुनावणी होऊन त्यावरील अनुक्रमे दि.०९-०५-२०११ व दि.११-०५-२०११ च्या न्यायनिर्णयान्वये (प्रती सोबत जोडल्या आहेत) सर्वोच्च न्यायालयाने

मुंबई उच्च न्यायालयाचा उपरोक्त दि.५ सप्टेंबर, २००५ चा निकाल रद्द ठरवून महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थामधील) हितसंबंधांचे संरक्षण अधिनियम, १९९९ हा कायदा घटनात्मकदृष्टया वैध ठरविलेला आहे. त्यामुळे सदर कायदयातील तरतुदी आता पुनर्स्थापित झालेल्या आहेत.

महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थांमधील) हितसंबंधाचे संरक्षण अधिनियम, १९९९ मध्ये खालीलप्रमाणे तरतुदी आहेत :-

(अ) कलम ४ अन्वये ठेवी परत करण्यास कसूर केल्यास मालमत्ता जप्त करण्यात येते.

(ब) कलम ५ अन्वये जप्ती आणलेल्या वित्तीय संस्थेच्या पैशांवर व मालमत्तेवर नियंत्रण ठेवण्याकरिता, उपजिल्हाधिका-याच्या दर्जापेक्षा कमी नसलेल्या अधिका-याची सक्षम प्राधिकारी म्हणून नेमणूक करण्यात येते.

(क) कलम ६ अन्वये विशेष न्यायालयाची स्थापना करण्यात येते.

(ड) कलम ७ अन्वये जप्ती केलेल्या मालमत्तेचे आदेश कायम करण्यासाठी विशेष न्यायालयास अधिकार प्राप्त आहे.

इ) कलम १० अन्वये जप्त केलेल्या मालमत्तेचे व्यवस्थापन करण्याचा अधिकार विशेष न्यायालयास आहे.

महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या (वित्तीय संस्थांमधील) हितसंबंधाचे संरक्षण अधिनियम, १९९९, सर्वोच्च न्यायालयाच्या दि.९-५-२०११ व ११-५-२०११ च्या आदेशान्वये पुर्नस्थापित झालेला असल्याने, सदर अधिनियमातील तरतुदी विचारात घेऊन प्रलंबित गुन्हांबाबत व दाखल केलेल्या खटल्यांबाबत तसेच यापुढे दाखल होणा-या गुन्ह्यांमध्ये उपरोक्त तरतुदी विचारात घेऊन तातडीने पुढील कार्यवाही करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

(नं. म. शिंदे)
उप सचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

महा प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने),
प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा / अपील शाखा), मुंबई (पत्राने),
सर्व जिल्हा व सत्र न्यायाधीश,
पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
संचालक, अभियोग संचानालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
अतिरिक्त पोलीस महासंचालक, राज्य गुन्हा अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व पोलीस आयुक्त / अधीक्षक,
सरकारी वकील, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा / अपील शाखा), मुंबई,
सरकारी वकील व सरकारी अभियोक्ता उच्च न्यायालय मुंबई / नागपूर / औरंगाबाद,
सर्व जिल्हा सरकारी वकील,
पोल-१२ संग्रहार्थ.

IN THE SUPREME COURT OF INDIA

CRIMINAL APPELLATE JURISDICTION 612955

CRLMP.NOS. 17373/2010, 17374/2010 & 17375/2010

IN

CRIMINAL APPEAL NO(s). 1597 OF 2005

SONAL HEMANT JOSHI & ORS. Appellant (s)

VERSUS

SATE OF MAHARASHTRA & ORS. Respondent(s)

O R D E R

Heard learned counsel for the appearing parties.

This Appeal has been filed against the impugned judgment dated 05.09.2005 passed by the High Court of Judicature at Bombay in Criminal Writ Petition No. 903 of 2000 by which the Maharashtra Protection of Interest of Depositors (In Financial Establishments) Act, 1999 (for short 'the Act') was held unconstitutional.

In view of the judgment of this Court in K.K. Baskaran Vs. State represented by its Secretary, Tamil Nadu & Ors. reported in (2011) 3 SCC 793, we are of the opinion that the impugned judgment of the High Court is not correct and it is hereby set aside. Hence we uphold the Act as constitutionally valid.

We are not going into other questions because in this Appeal we are only concerned with the question of constitutional validity of the Act.

Application for permission to intervene filed by Bochasanwasi Shri Aksharpurushottam Swaminarayan Sanstha is allowed.

It appears that an interim order was passed by this Court on 11.05.2010 permitting the Competent Authority to dispose of certain properties. We modify that order by directing that the said Order will not apply to the properties which the applicant in the application for permission to intervene, that is, Bochasanwasi Shri Aksharpurushottam Swaminarayan Sanstha, claims to be its own. We are informed that the aforesaid applicant has filed an application under Section 7 of the Act before the Special Court and we direct that the said application may be disposed of on its own merits in accordance with law.

With these observations, the Appeal is allowed.

Since we have allowed the Appeal, no orders need be passed on any pending application(s).

..........................J.
(MARKANDEY KATJU)

..........................J.
(GYAN SUDHA MISRA)

NEW DELHI;
MAY 09, 2011

IN THE SUPREME COURT OF INDIA

CIVIL APPELLATE JURISDICTION

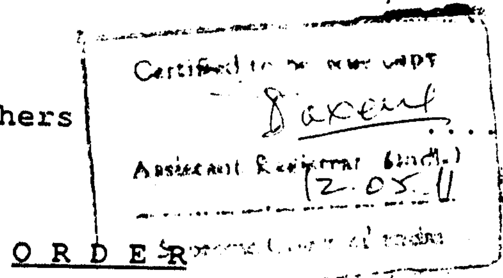
CIVIL APPEAL NO.6984 OF 2005

612944

Maharashtra Thevidar Guntanwanukdar Mahasangh .... Appellant

Versus

Vijay C. Puljal and others .... Respondents

O R D E R

Heard learned for the appearing parties.

This appeal has been filed against the impugned judgment dated 5th September, 2005 passed by the High Court of Judicature at Bombay in Writ Petition No. 5186 of 2001 by which the Maharashtra Protection of Interest of Depositors (In Financial Establishments) Act, 1999 (for short 'the Act') was held unconstitutional.

In view of the judgment of this Court in K.K. Baskaran vs. State represented by the Secretary, Tamil Nadu and others reported in (2011) 3 SCC 793, we are of the opinion that the impugned judgment of the High Court is not correct and it is hereby set aside. Hence, we uphold the Act as constitutionally valid.

With these observations, the Appeal is allowed.

....................J.
(Markandey Katju)

....................J.
(Gyan Sudha Misra)

May 11, 2011
New Delhi.
